

EDITORIAL

Aquest primer número del volum 23 recull un total de set articles, repartits entre les quatre seccions habituals, als quals cal afegir un vuitè original de caràcter docent i una àmplia ressenya a l'apartat dedicat a les novetats de programari estadístic. Tant el nombre d'articles com de pàgines publicades en el present número permet entreveure que l'edició d'aquest volum se situarà a l'entorn de la producció enregistrada en els darrers tres anys (23 articles i 580 pàgines) i, el que és més important, consolidar la tendència de publicar un nombre d'articles en el decurs d'un volum pràcticament idèntic al d'originals sotmesos anualment a *Qüestió*; amb el manteniment d'aquest esforç es garanteix als autors un temps d'espera de la seva publicació que gairebé depèn únicament de la durada del procés d'avaluació corresponent.

En relació als subscriptors de *Qüestió*, ens plau informar-los que, no obstant l'anunci d'un increment del preu de subscripció per al 1999 que s'esmentava en l'editorial del número 1 del volum 22 (1998), finalment es mantindrà per quart any consecutiu atès que l'Idescat i la resta de patrocinadors han pogut adequar les seves aportacions i, a la vegada, han augmentat les subscripcions i els altres ingressos. No obstant això, el creixement sostingut d'una part de les despeses materials fa preveure que l'import de la subscripció s'actualitzarà definitivament l'any 2000 (volum 24).

Des del punt de vista institucional cal suposar que, a partir d'ara, la producció i la difusió de la revista es reforçarà paulatinament amb la recent incorporació de la Universitat de Girona com a entitat patrocinadora, mitjançant l'acord de col·laboració signat amb l'Idescat el 8 de febrer de 1999. En aquest sentit, l'ampliació del Consell Editor de *Qüestió*, amb el Dr. Carles Barceló com a nou editor associat, i el suport de la Universitat de Girona s'encaminen decididament a millorar la qualitat i potenciar el desenvolupament de la revista.

C.M. Cuadras i E. Ripoll, editors executius

Comentari de les seccions

«Estadística», «Investigació Operativa», «Biometria» i «Secció Docent»

En aquesta ocasió, la secció «Estadística» conté només un original, *Una revisió de diferents aportacions al disseny en poblacions finites*, de B. Font, que presenta una revisió comparada de diferents enfocaments del mostreig òptim en poblacions finites, tant clàssic com bayesià.

A la secció «Investigació Operativa» s'hi publiquen tres articles; en el primer d'ells, *Amplitude of weighted majority game strict representations*, de J. Freixas i A. Puente,

es fa una notable aportació sobre jocs ponderats quan els pesos varien i es prova que algunes modificacions no canvien el joc. El segon article, *On the compatibility of classical multiplier estimates with variable reduction techniques when there are nonlinear inequality constraints*, d'E. Mijangos i N. Nabona, resol un problema de minimització d'una funció no lineal subjecta a restriccions, convertint desigualtats en igualtats. En el tercer, *Minimización global de un polinomio en la recta real*, de C. Beltrán Royo, es proposa un algorisme per minimitzar un polinomi real, per translació vertical del gràfic del polinomi a l'eix horitzontal i estudi de les arrels que resulten.

L'únic article de la secció «Biometria», *Papel ético del estadístico en la experimentación humana*, d'E. Cobo, és una dissertació sobre els principis ètics de l'experimentació científica amb éssers humans i el paper de l'estadístic, que s'hauria d'incorporar als comitès i organismes que controlen els assaigs clínics.

Finalment, la «Secció docent i problemes» inclou també un article, *Models gràfics d'independència*, de J.M. Duran Rúbies, que explica la independència i dependència condicional entre esdeveniments i variables, mitjançant símbols i grafs.

Carles M. Cuadras, editor executiu

Comentari de la secció «Estadística Oficial» i altres apartats

La secció «Estadística Oficial» inclou dos articles de caire metodològic sobre l'elaboració de les projeccions de població. El primer treball, *Le traitement de l'incertitude dans les perspectives démographiques*, de J. Duchêne, conté una relació de les mesures utilitzades per avaluar la precisió de les projeccions, així com dels seus avantatges i inconvenients; es proposen diferents tipus d'enfocaments per tractar el problema de la incertesa, com ara examinar els errors exposats de les projeccions amb una metodologia del tipus APC (edat, període cohort) o utilitzar el mètode de projeccions probabilistes basat en les opinions d'experts sobre la tendència dels components demogràfics, entre d'altres. El segon article, *Mètodes i models per projectar els components del canvi demogràfic en les projeccions de població de l'Institut d'Estadística de Catalunya*, de M. Farré i J.A. Sánchez, presenta la metodologia utilitzada a l'Idescat en l'elaboració de les projeccions per al període 1996-2030, emprant mètodes de projecció específics per a cadascun dels components del creixement: així, es desenvolupa un model que integra la informació sobre la fecunditat de les generacions, l'ordre dels naixements i l'edat de les mares a fi de modelar la fecunditat; en el cas de la mortalitat, s'utilitza la tendència futura de l'esperança de vida a partir del mètode del traç cronològic proposat per Nacions Unides; per últim, la migració es tracta amb un model (Rogers) que permet aplicar uns perfils dinàmics en el temps.

A continuació, la «Secció docent i problemes» integra, a més de l'article ja referenciat, la presentació successiva de nous enunciats i la resolució dels problemes publicats en el número anterior. Seguidament, la secció «Novetats de software» acull una detallada presentació del sistema de modelització-predicció de sèries temporals anomenat *FORCE4R*, que culmina un projecte del programa *ESPRIT IV* desenvolupat, entre d'altres, per l'equip investigador d'A. Prat de la UPC i la Universitat de Lleida. La recensió de l'arquitectura i prestacions, a càrrec dels seus autors, evidencia la diversitat d'eines i programari estadístic preexistent que integra el *FORCE4R* i inclou una ressenya de la seva avaluació, que ha comptat amb la participació de l'Idescat.

Per últim, l'apartat dedicat a «Resenyes d'activitats institucionals» inclou, com ja és costum, una actualització de les activitats de la Sociedad Española de Biometría, amb l'anunci dels cursos monogràfics organitzats en col·laboració amb altres entitats. En segon lloc, s'ofereix una recensió del Training for European Statisticians Institute que *Qüestió* redifon des del volum 21 (1997); en aquesta ocasió, juntament amb els cursos del *Core Programme 1998-99* que s'impartiran fins el mes de juny d'enguany, s'anuncia el curs *Systems of Social Statistics (Core Programme 1999-2000)* que acullirà l'Idescat el proper mes d'octubre i que s'adreça, com la majoria d'activitats del TES Institute-Eurostat, als instituts d'estadística oficial en l'àmbit comunitari. Seguidament, es reproduïx el primer anunci del Tercer Congrés Europeu de Matemàtiques –*3ECM*– (Barcelona, 10-14 de juliol del 2000) que organitza la Societat Catalana de Matemàtiques-IEC i que, sota els auspicis de la European Mathematical Society, hi col·laboren dues universitats patrocinadores de *Qüestió* i l'Idescat, entre d'altres organismes.

Enric Ripoll, editor executiu